

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Nowa europejska polityka sąsiedztwa

(2015/C 313/07)

Sprawozdawca generalny:	Nikolaos CHIOTAKIS (EL/EPL), radny gminy miejskiej Kifissia
Dokument źródłowy:	Wspólny dokument konsultacyjny „W stronę nowej europejskiej polityki sąsiedztwa” JOIN(2015) 6 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi wstępne

1. Przypomina, że europejską politykę sąsiedztwa (EPS) opracowano w 2003 r.⁽¹⁾ w celu wzmocnienia stosunków między UE a sąsiadującymi z nią krajami. Kamieniem węgielnym tej polityki jest stopniowa integracja poprzez wdrażanie reform politycznych, gospodarczych i instytucjonalnych, z uwzględnieniem zaangażowania na rzecz wspólnych wartości, spośród których najważniejsze są demokracja, poszanowanie praw człowieka i praworządność oraz niedyskryminacja i równość płci.
2. Zauważa, że dotychczas EPS opierała się na trzech głównych filarach: a) budowie demokracji; b) wspieraniu rozwoju gospodarczego; oraz c) wzmocnieniu dwóch wymiarów regionalnych sąsiedztwa (Unia dla Śródziemnomorza⁽²⁾ i Partnerstwo Wschodnie⁽³⁾). Wieloletnia realizacja EPS wniosła pozytywny wkład w osiągnięcie wyznaczonych celów. Stosunki UE z krajami partnerskimi objętymi EPS rozwinęły się w istotnym, choć bardzo różnym stopniu. Podstawowe znaczenie ma zatem dalsze dostosowywanie polityki do stale zmieniającego się otoczenia międzynarodowego, tak aby można było reagować na ciągle pojawiające się nowe potrzeby.
3. Stwierdza, że choć regiony najbardziej oddalone stanowią najdalej wysuniętą granicę morską UE i sama Komisja Europejska uznaje odgrywaną przez nie rolę „przyczółków” Europy na innych kontynentach, EPS od początku swego istnienia i na swych kolejnych etapach była kształtowana z pominięciem tego aspektu.

Uwagi ogólne

4. Za punkt wyjścia przyjmuje spostrzeżenie, że chociaż na pierwszy rzut oka EPS może sprawiać wrażenie objętej wyłączną kompetencją rządów krajowych, to jednak władze lokalne i regionalne oraz ich sieci współpracy (stowarzyszenia i sieci miast, europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej) również odgrywają istotną rolę w tej dziedzinie. W związku z tym EPS nie może być po prostu procesem zachodzącym między rządami i instytucjami UE, lecz powinna także umożliwiać uczestnictwo innym podmiotom z krajów partnerskich, a władzom lokalnym i regionalnym w szczególności. Zwraca również szczególną uwagę na dyplomację miast jako mechanizm wspierania dialogu między jednostkami lokalnymi i regionalnymi na arenie międzynarodowej, przyczyniający się do tworzenia wspólnej przestrzeni stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu.
5. Pragnie podkreślić, że władze lokalne i regionalne powinny uczestniczyć w EPS na wszystkich etapach: ustalania priorytetów, oceny wyników oraz audytu polityk rządowych. EPS nie może opierać się wyłącznie na współpracy z rządami krajów partnerskich objętych EPS z szeregu względów:

⁽¹⁾ COM(2003) 104 final, 11.03.2003.

⁽²⁾ Algieria, Egipt, Izrael, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Palestyna, Syria, Tunezja.

⁽³⁾ Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina.

- rządy krajów partnerskich na wschodzie i południu niekoniecznie zobowiązują się do respektowania wartości i standardów UE,
- rządy tych krajów nie zawsze są wystarczająco stabilne, a ciągłości polityki mogą zagrażać częste zmiany w składzie władz,
- aby powiódł się proces wspierania tych krajów w przyswajaniu wartości UE (w tym rzeczywisty postęp w zakresie pogłębiania demokracji i rozwijania skutecznych partnerstw regionalnych w ramach EPS), musi się w niego zaangażować znaczna część społeczeństwa.

6. Utrzymuje, że bardzo ważne jest włączenie do działań UE dotyczących regionu objętego EPS władz lokalnych i regionalnych, gdyż budowa demokracji i przejście do demokracji mają przede wszystkim charakter oddolny i nie można ich narzucić odgórnie. Stabilność i głębokie zakorzenienie demokracji wymagają, aby zaakceptowała ją społeczność lokalna jako całość. Zadanie to powinno obejmować wszystkie szczeble sprawowania rządów, w sposób przejrzysty, zaczynając od gmin i organów lokalnych.

7. Jest zdania, że w realizację założeń EPS powinny być także zaangażowane instytucje społeczeństwa obywatelskiego, biznes oraz naukowcy. Aktywność tych podmiotów ma istotny wpływ na identyfikację potrzeb lokalnych, budowanie silnych partnerstw oraz realizację wspólnych celów.

8. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki UE wspierające tworzenie trwałych struktur politycznych i administracyjnych oraz uważa, że wysiłki te powinny obejmować tworzenie instytucji lokalnych poprzez zapewnienie skutecznej pomocy technicznej i szkoleń dla administracji lokalnej i regionalnej, z myślą o efektywnym wykorzystaniu pomocy humanitarnej oraz istniejących i przyszłych instrumentów finansowych do celów promowania rozwoju społecznego, gospodarczego i terytorialnego.

9. Zaznacza, że KR inwestuje wiele wysiłku i zasobów w rozwój lokalnego i regionalnego wymiaru EPS. W 2010 r. utworzył on Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), a w 2011 r. powołał Konferencję Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP). Celem tych instytucji jest po pierwsze upowszechnianie koncepcji, dzięki którym kraje partnerskie objęte EPS zbliżą się do UE, a po drugie wspieranie reform wewnętrznych i budowy zdolności na poziomie lokalnym i regionalnym.

Priorytety

10. Sądzi, że podstawowe znaczenie ma, aby UE nadal była głównym partnerem strategicznym dla krajów w południowej i wschodniej części basenu Morza Śródziemnego oraz dla państw objętych Partnerstwem Wschodnim. UE musi być w stanie pomóc sąsiadującym z nią krajom w określeniu jasnej ścieżki ku dostatniej przyszłości i w położeniu fundamentów pod lepsze sprawowanie rządów, przy jednoczesnym poszanowaniu suwerenności tych państw.

11. Jest zdania, że zamiar Komisji Europejskiej dotyczący promowania współpracy subregionalnej jako środka wzmacniającego więzi gospodarcze to bardzo cenna i ważna inicjatywa, która sama w sobie poważnie przyczyni się do zwiększenia dobrobytu w tych regionach. Zarówno ARLEM, jak i CORLEAP to inicjatywy, dzięki którym UE nawiązuje kontakty z partnerami z, odpowiednio, południa i wschodu, w ten sposób przyczyniając się do poprawy współpracy regionalnej.

Elastyczność i zdolność przystosowania się

12. Zauważa szeroki konsensus, że najbardziej udaną polityką sąsiedztwa jest polityka rozszerzenia. Oferując krajom Europy Środkowej i Wschodniej „wszystko, w tym instytucje”, UE zadziałała jako katalizator zmian i doprowadziła do ustanowienia nowych standardów. Należy jednak pamiętać, że perspektywa członkostwa w UE nie jest otwarta dla śródziemnomorskich krajów partnerskich objętych EPS.

13. Pragnie podkreślić, że rozszerzenie UE i europejska polityka sąsiedztwa to dwie odrębne polityki o różnych celach i nie należy ich ze sobą mylić. Niemniej jednak kraje europejskie będące krajami partnerskimi objętymi EPS mogą ubiegać się o członkostwo, o ile spełnią warunki określone w art. 49 Traktatu UE.

14. W tym kontekście za użyteczne uważa rozpoczęcie debaty na temat innego formatu stosunków, wykraczającego poza ten oferowany obecnie w ramach EPS.

15. Uważa, że zasada warunkowości, a w szczególności reguła „więcej za więcej”, chociaż podkreślają zaangażowanie UE na rzecz jej podstawowych wartości, nie zawsze wnoszą pozytywny wkład w stworzenie warunków dla wyważonych relacji między UE a krajami partnerskimi objętymi EPS. Ponadto w wielu wypadkach nie pomogły one w stworzeniu zachęt dla reform w sąsiedztwie UE. W związku z tym bardziej elastyczne podejście ułatwiłoby nie tylko bardziej skuteczną realizację EPS, lecz także promowanie fundamentalnych zasad UE wśród krajów partnerskich EPS.

16. Jest zdania, że w celu poprawy skuteczności EPS należy przyjąć podejście dostosowane do specyfiki każdego z krajów partnerskich. Każdy z krajów partnerskich objętych EPS jest osobnym podmiotem i powinien być traktowany jako taki, tj. z zastosowaniem zasady zróżnicowania. Nowa EPS, bez naruszania ogólnych zasad UE, powinna odznaczać się elastycznością niezbędną dla maksymalizacji korzyści płynących z jej realizacji. Każdemu krajowi partnerskiemu należy zapewnić możliwość rozwijania relacji z UE na jego sposób, zgodnie z jego potrzebami i zdolnościami. Nie oznacza to przyjęcia podwójnych standardów ani negacji jednolitego charakteru EPS, dzięki któremu UE zdołała przyjąć spójne podejście do wszystkich krajów partnerskich objętych EPS. Zróżnicowanie w stosunkach UE z sąsiadami powinno mieć zastosowanie w wypadku regionów najbardziej oddalonych, by zagwarantować skuteczną współpracę między tymi regionami a ich sąsiadami.

17. Zaleca systematyczną analizę polityki wizowej UE, która powinna wspierać ułatwienia wizowe dla obywateli krajów z obszaru EPS, uwzględniając jednocześnie indywidualną sytuację zainteresowanych państw. Elastyczna europejska polityka wizowa ułatwi dialog między społeczeństwami, stworzy podstawy dla budowania silnych partnerstw i rozwijania różnych poziomów współpracy w różnych obszarach.

18. Z zadowoleniem przyjmuje pomysł skoncentrowania wytyczonych w planach działania obszarów współpracy na kwestiach mających największe znaczenie dla wszystkich stron, co zaowocuje większą skutecznością.

Cele i obszary współpracy

19. Uważa, że nowa EPS powinna określać cele szczegółowe i oferować partnerom jasne ramy czasowe realizacji jej polityk. Nowa EPS będzie mieć małe lub zerowe oddziaływanie, jeśli nie zaoferuje zainteresowanym stronom konkretnych korzyści lub jeśli korzyści te będą mogły zaistnieć dopiero w odległej przyszłości.

20. Uznaje ścisłą współpracę w sprawach energetyki za istotny element stosunków UE z jej sąsiadami. Wiele krajów partnerskich objętych EPS to ważni dostawcy źródeł energii dla państw członkowskich UE. Współpracę taką należy wprowadzać i dalej do niej zachęcać, aby służyła wzajemnym interesom wszystkich stron.

21. Jest zdania, że lepsze połączenia transportowe tych krajów zarówno z UE, jak i pomiędzy nimi, mogłyby wspomóc rozwój gospodarczy całego regionu.

22. Jest zdania, że rozwijanie i wspieranie niezależnych struktur społeczeństwa obywatelskiego powinno stanowić zasadniczy element EPS. Współpraca z takimi partnerami jak Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego czy Europejski Fundusz na rzecz Demokracji stanowi ważny instrument również dla propagowania w przyszłości ruchów demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego na poziomie lokalnym i regionalnym.

23. Sądzi, że ważnym obszarem EPS jest ścisła koordynacja środków podejmowanych przez UE i jej sąsiadów w sprawach migracji. Mobilność studentów, pracowników czy urzędników publicznych między państwami nienależącymi do UE a jej państwami członkowskimi, jeśli ma postać zorganizowaną i jeśli ułatwia się ją młodemu pokoleniu, ma pozytywne oddziaływanie nie tylko w obszarach takich jak edukacja i wymiana kulturalna, lecz również w zakresie administracji publicznej. Z drugiej strony, nielegalne przepływy migracyjne, które zdecydowanie nasiliły się w ostatnim okresie, skutkują nowymi wyzwaniem i stwarzają nowe możliwości, które wymagają odpowiedniego podejścia.

24. Za niezwykle istotne uważa zwiększenie zaangażowania młodych ludzi oraz upodmiotowienie kobiet. Są to kluczowe czynniki rozwoju tych krajów.

25. Zauważa, że zasadnicze znaczenie ma współdziałanie UE z jej sąsiadami w sprawach bezpieczeństwa. Połączenie sił w celu walki z terroryzmem i innymi asymetrycznymi zagrożeniami jest niezbędne dla wzmocnienia wzajemnego zaufania oraz stworzenia otoczenia odznaczającego się pokojem i stabilnością.

26. Uważa, że bardzo ważnym aspektem współpracy między samorządami lokalnymi i regionalnymi a partnerami objętymi EPS jest reforma administracji publicznej na rzecz przejrzystego systemu zapobiegającego korupcji, bardziej lub mniej ukrytej.

27. W kontekście wyżej wymienionych obszarów współpracy UE z jej sąsiadami uważa, że należy wzmocnić specjalną rolę regionów przygranicznych krajów UE leżących na wrażliwych wschodnich i południowych granicach UE, i zaleca, aby otrzymywały one specjalne wsparcie w ramach EPS.

28. Podkreśla, że ważnym obszarem EPS jest wspieranie procesów demokratycznych, respektowanie praw człowieka i obywatela, rządów prawa, a także przebiegu procesów transformacji ustrojowo-gospodarczej w poszczególnych krajach. Z dużym zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe wsparcie udzielane przez regiony UE na rzecz państw objętych EPS i zachęca do dalszych wysiłków w tym obszarze.

Wymiar regionalny europejskiej polityki sąsiedztwa

29. Uznaje, że proces reform konstytucyjnych i administracyjnych mający miejsce w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa może torować drogę stopniowemu rozwojowi demokracji w oparciu o ramy prawne, w których uznaje się reguły, standardy i wartości demokratyczne. Proces ten powinien prowadzić do decentralizacji w celu zagwarantowania skutecznego i właściwego sprawowania rządów z uwzględnieniem lokalnych wyzwań i szczególnych okoliczności zgodnie z zasadą pomocniczości. Dlatego Komitet uważa za niezmiernie istotne, aby ten proces decentralizacji był aktywnie wspierany w ramach EPS, która tym samym stałaby się przydatnym narzędziem wsparcia procesu reform.

30. W tym celu wskazane byłoby przeprowadzenie szczegółowej oceny wykonalności włączenia metodologii, koncepcji i instrumentów europejskiej polityki spójności do nowej EPS, a także stopniowego uwzględniania krajów śródziemnomorskich w europejskich politykach i programach strukturalnych, wzorem działań prowadzonych w stosunku do krajów Partnerstwa Wschodniego. Takie inicjatywy, jak np. AMICI (na rzecz koordynacji inwestycji w południowej części basenu Morza Śródziemnego) dla krajów basenu Morza Śródziemnego oraz Porozumienie Burmistrzów WSCHÓD dla krajów Partnerstwa Wschodniego z pewnością wniosą pozytywny wkład we współpracę inwestycyjną i rozwojową, w związku z czym kluczowe znaczenie ma uznanie ich za priorytet.

31. Zauważa, że wskazane byłoby również, jako uzupełnienie polityki spójności, zastosowanie do basenu Morza Śródziemnego podejścia makroregionalnego, które UE z powodzeniem wdrożyła w innych regionach bliskich geograficznie, takich jak region Morza Bałtyckiego i region Dunaju, lub które wdraża w regionie Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego. Podejście to można wprowadzać stopniowo, dla trzech osobnych makroregionów basenu Morza Śródziemnego, realizując strategię adriatycko-jońską, zachodniośródziemnomorską i wschodniośródziemnomorską. Alternatywne podejście polegałoby na promowaniu stopniowego zaangażowania krajów i regionów całego obszaru w obrębie jednego rozrastającego się makroregionu. Dzięki temu podejściu uniknięto by podziału regionu na podregiony. Zadanie koordynacji takiego projektu można by powierzyć europejskim ugrupowaniom współpracy terytorialnej działającym w regionie śródziemnomorskim. Są one optymalnym dostępnym zasobem, który można wykorzystać w celu zapewnienia stabilnej, długoterminowej współpracy między władzami lokalnymi i regionalnymi w UE i w krajach spoza UE.

32. Jest zdania, że może i powinien odgrywać decydującą rolę w kontekście niektórych inicjatyw regionalnych z udziałem Rosji i Turcji. Wyzwaniem dla Komitetu byłoby doprowadzenie do osiągnięcia namacalnych wyników, widocznych dla obywateli. Praktyczne i oparte na projektach zaangażowanie Rosji i Turcji we współpracę transgraniczną stanowiłoby znaczny wkład w EPS. W związku z tym przegląd inicjatywy synergii czarnomorskiej mógłby obejmować również władze lokalne i regionalne.

33. Z pełnym przekonaniem stwierdza, że ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1931/2006 mały ruch graniczny (MRG) okazał się skutecznym narzędziem rozwijania współpracy między UE a jej krajami sąsiednimi i wnosi pozytywny wkład w osiąganie zamierzonych celów, takich jak zbliżanie partnerów w wymiarze gospodarczym, społecznym i obywatelskim. W świetle powyższego mechanizm MRG powinien być w przyszłości wykorzystywany na większą skalę dla realizacji założeń EPS.

34. Pragnie podkreślić, że wiele z wyzwań, którym UE i jej sąsiedzi muszą sprostać razem, wymaga uwzględnienia krajów sąsiadujących z sąsiadami, a w niektórych przypadkach współpracy z nimi. Stosunki UE z krajami partnerskimi objętymi EPS nie mogą jednak wpływać niekorzystnie na stosunki tych krajów z ich sąsiadami.

Rola władz lokalnych i regionalnych

35. Wyraża zaskoczenie, iż w dokumencie⁽⁴⁾ nie poczyniono żadnej wzmianki na temat roli miast i regionów w polityce sąsiedztwa.

36. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne mają zasadnicze znaczenie dla powodzenia EPS. Dotyczy to zwłaszcza regionów przygranicznych, których rolę należy odpowiednio uznać. W związku z tym włączenie koncepcji decentralizacji i wymiaru terytorialnego do nowej EPS podniesie jej atrakcyjność i zwiększy jej skuteczność.

37. Zaznacza, że rola władz lokalnych i regionalnych w planach działania opracowanych w ramach dwustronnego komponentu południowej i wschodniej EPS powinna zostać wzmocniona z myślą o promowaniu w takich krajowych planach działania podziału pomocy nie tylko na podstawie podejścia sektorowego, ale też terytorialnego.

38. Uważa, że regionalne programy EPS i współpraca terytorialna powinny zostać wzmocnione oraz że władzom lokalnym i regionalnym należy zapewnić rzeczywistą możliwość realizacji programów i priorytetów zdefiniowanych wspólnie z ARLEM-em i CORLEAP-em, a także uczestniczenia w ich planowaniu i zarządzaniu nimi.

39. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wspólnej deklaracji szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w dniach 21–22 maja 2015 r. w Rydze, znalazło się odniesienie do działań podejmowanych przez CORLEAP na poziomie lokalnym i regionalnym oraz wezwanie do Komisji Europejskiej, aby zapewniła odpowiednie i ukierunkowane wsparcie dla władz lokalnych i regionalnych, mające pomóc im w realizacji celów Partnerstwa Wschodniego.

40. Jest zdania, że z reguły w krajach sąsiadujących z UE władze lokalne i regionalne nie odgrywają kluczowych ról w procesach podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym bądź świadczenia usług i nie posiadają znacznej autonomii w stosunku do władz centralnych. Niemniej jednak wnoszą one dodatkową wiedzę, zasoby i doświadczenie do działań władz centralnych. Władze lokalne i regionalne mogą działać jako katalizatory zmiany, zapobiegania konfliktom, decentralizacji i budowania zaufania w stosunkach zewnętrznych. W świetle powyższego, wysiłki powinny skupiać się na określonej liczbie zagadnień mających rzeczywiste praktyczne znaczenie dla miast i regionów w całym sąsiedztwie, a następnie na sposobach rozwijania we współpracy z władzami praktycznych inicjatyw odnoszących się do tych zagadnień.

Rola Europejskiego Komitetu Regionów

41. Pragnie podkreślić, że jako instytucja polityczna KR powinien ułatwiać i promować budowanie zaufania oraz oddolne inicjatywy współpracy na niskim szczeblu z politykami podzielającymi europejskie wartości oraz szanującymi wolność słowa i praworządność. Dotyczy to zarówno wschodu, jak i południa.

42. Uważa, że w tym kontekście należy podjąć działania mające na celu nawiązywanie stosunków i partnerstw z miastami i regionami, których przedstawiciele należą do ARLEM-u, a w przyszłości, do CORLEAP-u. Wskazane jest również, aby Komisja Europejska współpracowała z ARLEM-em i CORLEAP-em oraz wspierała ich pracę, także finansowo. W tym celu KR zalecałby rozszerzenie programów partnerstwa i projektów pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX) między władzami lokalnymi i regionalnymi w UE i w krajach objętych EPS. Ma to fundamentalne znaczenie nie tylko dla poprawy sprawowania rządów w krajach objętych EPS, lecz także jest dobrym sposobem propagowania w tych krajach zrozumienia ważności unijnych struktur wielopoziomowego sprawowania rządów. Zwraca uwagę na znaczenie wzmocnienia instytucjonalnego władz lokalnych, ponownie wzywając Komisję Europejską do rozciągnięcia zakresu Instrumentu na rzecz Administracji Lokalnej na sąsiedztwo.

⁽⁴⁾ Wspólny dokument konsultacyjny „W stronę nowej europejskiej polityki sąsiedztwa”, JOIN(2015) 6 final.

43. Pragnie zaznaczyć, że szczególną uwagę należy zwrócić na poprawę zdolności administracyjnych rządów w krajach objętych EPS, ze szczególnym naciskiem na wymiary lokalny i regionalny. KR, jego członkowie i organy powiązane, wraz ze stowarzyszeniami krajowymi, są gotowi do odegrania roli w kompleksowym programie rozwoju instytucjonalnego proponowanym przez Komisję Europejską i państwa członkowskie z myślą o rozbudowie lokalnych i regionalnych zdolności administracyjnych w krajach objętych EPS.

44. Sądzi, że wysiłki UE wspierające tworzenie trwałych struktur politycznych i administracyjnych powinny obejmować wsparcie tworzenia instytucji lokalnych poprzez zapewnienie skutecznej pomocy technicznej i szkoleń dla administracji lokalnej i regionalnej, w tym zwłaszcza dla młodego pokolenia, z myślą o efektywnym wykorzystaniu istniejących i przyszłych instrumentów finansowych do celów promowania rozwoju społecznego, gospodarczego i terytorialnego.

45. Wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do podjęcia praktycznego środka, jakim będzie zwiększenie wysiłków w zakresie współpracy między delegaturami Unii w krajach objętych EPS a istniejącymi i przyszłymi strukturami publicznymi w UE i krajach partnerskich, takimi jak krajowe punkty kontaktowe i oddziały programów współpracy transgranicznej, których doświadczenia trzeba optymalizować i rozszerzać. Wzmocniona współpraca będzie ułatwiać proces informowania organizacji terytorialnych oraz władz lokalnych i regionalnych w UE i krajach objętych EPS, z jednej strony, o roli EPS i jej funkcjonowaniu, a z drugiej strony, o możliwościach finansowania. Ponadto uczestnicy mogliby także pomagać w przekazywaniu ważnych przesłań KR-u właściwym organom w krajach objętych EPS.

46. Ponadto zwraca uwagę na fakt, że KR realizuje również ważną misję polityczną jako obserwator wyborów lokalnych i regionalnych w krajach partnerskich. KR to jedyny organ UE regularnie obserwujący wybory lokalne i regionalne. W związku z tym potrzebne jest wzmocnienie roli KR w nowej EPS w celu promowania zasad demokracji stanowiących kamień węgielny naszych wspólnych europejskich wartości.

Bruksela, dnia 9 lipca 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA
